

GRUNDLOVSMØDE 2013

Ebbe Kløvedal Reichs demokratistafet

onsdag 5. juni 2013 kl. 10:00 - 11:30

Lars Pehrson, direktør i Merkur Andelskasse, og Ebbe Kløvedal Reichs demokratistafet på grundlovsmødet 2013. Over 250 mennesker deltog i mødet.

Grundlovsmøde 5. Juni 2013

Solen skinnede fra en skyfri himmel, da over 250 mennesker samledes til demokratidebat, sang og taler i Vartovs hyggelige gård i anledning af Grundlovsdag. Lars Pehrson fra Merkur Andelskasse modtog Ebbe Kløvedal Reichs Demokratistafet.

Reportage af: Marie Brinck-Nørager, DEO

DEMOKRATI. Skarpe, morsomme og tankevækkende grundlovstaler formede en festlig halvanden time, hvor man bl.a. kunne høre sekretariatsleder i DEO Rasmus Nørlem Sørensen, forfatter Carsten Jensen, journalist Frank Piasecki Poulsen samt demokratiforsker Gitte Sommer Harrits.

Harrits fik stafetten i 2012, og hun havde i år æren af at give den videre til direktør for Merkurbank, Lars Pehrson, der holdt dagens sidste tale. Imellem de mange grundlovstaler var der fællessang og et musikalsk indslag fra Peter Abrahamsen.

Omkring 250 mennesker var mødt frem til grundlovsmøde med DEO på Vartov.

Hyldest til folkeoplysning og folkelig dannelse

Demokratistafetten er en tradition som DEO og Vartov startede i 2005, hvor første indehaver blev Niels Hausgaard. I de sidste 8 år er den så gået på tur blandt skuespillere, forfattere, forskere og samfundsdebattører, der alle har det tilfælles, at de har ydet en særlig indsats i forhold til demokratiet.

Dagens arrangement blev indledt af Hans Grishauge, der er sekretariatsleder på Vartov. Grishauge bød velkommen til et arrangement helt i Ebbe Kløvedal Reichs ånd – med fokus på folkeoplysning og folkelig dannelse, som kernen i demokratiet.

Sekretariatsleder i DEO, Rasmus Nørlem Sørensen, holdt årets grundlovstale og stillede spørgsmålet: Hvilket samfund drømmer vores politikere om?

Hvilket samfund drømmer Angela Merkel om?

Rasmus Nørlem Sørensen, der er sekretariatsleder i DEO, holdt årets grundlovstale, hvor han efterlyste en politisk vision både på nationalt og europæisk plan. Hvilket samfund drømmer Helle Thorning og Angela Merkel om? spurgte han retorisk; og hvis frie kapitalstrømme og økonomisk vækst er kernen i denne drøm, er det så ikke en fattig drøm?

Vi bliver nødt at turde forholde os til hvad vi vil med vores samfund, og hvilke værdier der skal være i centrum for det. Hvis politikerne ikke kan finde ud af dette, så må vi som folk tage magten tilbage. Folket er essensen i demokratiet, slog Sørensen fast.

Vi må som folk udøve den demokratiske kontrol og indgå i en forpligtende dialog med politikerne om hvordan vores samfund skal indrettes. Således sluttede Sørensens grundlovstale, og der lød begejstrede klapsalver fra publikum, inden højskolesangbogen blev åbnet, og tonerne til "Danskerne findes i mange modeller" lød højt og klart.

Carsten Jensen, der i skyggen af Grundtvigs statue stillede 117 spørgsmål til demokratiet.

117 "dumme spørgsmål" til demokratiet

Efterfølgende bød Finn Ellegaard, der er administrativ leder i DEO, velkommen til Carsten Jensen, der fik Demokratistafetten i 2010. Carsten Jensen startede med at konkludere at han hverken var Danmarks klogeste eller sjoveste mand. Dette gjorde han med henvisning til to af de tidligere stafetindehavere – Rune Lykkeberg og Flemming Jensen, der ikke kunne være tilstede i dag, og som i Jensens optik var både sjovere og klogere end ham selv.

Nej, sagde han – det jeg kan er at stille dumme spørgsmål til demokratiet, og det har jeg tænkt mig at gøre de næste ti minutter. Herefter fulgte et festfyrværkeri af kloge, skarpe og

humoristiske spørgsmål, der på fineste vis demonstrerede både forfatteren og samfundsdebattøren.

Publikum grinede og klappede spontant indimellem, og der blev især leet højlydt, da Jensen uskyldigt spurgte om den nuværende regering mon var en genbrugsregering – købt billigt i den Blå Avis?

Efter Jensens tale var der et smukt musikalsk indslag fra Peter Abrahamsen, der har sat musik til Jeppe Aakjærs digte.

Frank Piasecki Poulsen deltog for første gang i sit liv i et grundlovsmøde.

Tager vi demokratiet alvorligt?

Frank Piasecki Poulsens, der står bag DR's udsendelser "Frank ser rødt", indledte sin tale med at spørge: Hvad er en grundlov – hvad betyder det? Det handler om fælleskab, slog han derefter fast. Grundloven er reglerne for vores fælleskab, og kernen i vores demokrati er dette fælleskab. Vi er ikke bare et fællesskab i Danmark og i EU – vi er også et fællesskab i verden.

Dette globale fælleskab kan ikke bære en entydig politisk stræben efter vækst, da det vil udtømme jordens ressourcer meget hurtigt. Spørgsmålet bliver da, afsluttede Poulsen, om vi er villige til at prioritere det globale fælleskab. Tror vi på demokratiet som globalt projekt, og er vi villige til at dele?

Lars Pehrson, direktør i Merkur Andelskasse, modtog Ebbe Kløvedal Reichs demokratistafet.

Bankdirektør modtog demokratistafetten

Arrangementets naturlige højdepunkt var overdragelsen af Demokratistafetten. Gitte Sommer Harrits fik stafetten sidste år. Harrits har turneret land og rige rundt det sidste halve år med Danmarks Europaminister Nikolai Wammen og tidligere EU-parlamentariker Jens Peter Bonde.

De har forsøgt at besvare spørgsmålet: Hvordan få du indflydelse på EU ved en række debatarrangementer afholdt af DEO.

Harrits startede ud med at påpege at Demokratistafetten er blevet givet til ordets mænd og kvinder de sidste syv år. Dette er der på sætter vis ikke noget galt i, for ord er centrale i demokratiet, men demokrati er ikke ord alene.

Derfor understregede Harrits også hvor stor en fornøjelse det er, at det i år er en handlingens mand, der modtager stafetten. Handling skaber forandring – og Lars Pehrson har med Merkur Bank vist os, hvordan demokrati ser ud i praksis.

Pehrson har gjort kritikken af bankvæsenet til et folkepædagogisk projekt, og vist hvordan det ikke er en banks fornemtest opgave at tjene penge til sine ejere, men derimod at være til samfundsmæssig gavn. Pehrson har påpeget hvordan der er behov for større gennemsigtighed i bankvæsenet, så offentligheden kan kigge bankerne i kortene, og vi kan få en demokratisk diskussion om vores banker.

Denne diskussion er livsnødvendig, hvis vi vil skabe forandring. Den diskussion har Pehrson sat på dagsordenen i Danmark, sluttede Harrits - inden hun bød Pehrson op på scenen for at modtage Demokratistafetten.

Lars Pehrson vil bruge stafetten som "mikrofon" til at rejse debatten om bankernes rolle i krisen - og samfundet.

Lars Pehrson vil oplyse og skabe debat

Pehrson takkede mens han vejede stafetten lidt i hånden. Han kunne mærke vægten i overført betydning, lagde han ud med at sige. "Ebbe Kløvedal Reich var en åndskæmpe - og jeg er jo bare en forretningsmand med en butik", fortsatte han.

Da de store finansielle institutioner gik ned i 2008 var det en kulmination på 30 år udvikling, slog Pehrson fast. Denne udvikling har betydet at det finansielle system er blevet så komplekst, at ingen kan finde ud af det længere. Folk har mistet overblikket, og det er et demokratisk problem. Der er et stort behov for folkeoplysning på dette område, slog Pehrson fast.

Denne opgave løfter Pehrson allerede, og han kommer til at fortsætte med det i endnu højere grad det næste år i samarbejde med DEO og med Demokratistafetten i hånden. Efter Pehrson havde modtaget en sky af klapsalver, forsvandt folk ud af Vartovs gård for at nyde den smukke solrige Grundlovsdag.

Fra DEO vil vi gerne sige stort tillykke til Pehrson, og tak til dagens oplægsholdere, Vartov, de musikalske indslag og selvfølgelig publikum.

Du kan læse mere om demokratistafetten her: [Ebbe Kløvedal Reichs demokratistafet](#)

